

Despre Ion Barbu si opera sa - prima parte

Ion Barbu, pe numele sau adevarat Dan Barbilian, poet si matematician (1895 - 1961), debuteaza in 1918, cu poezia Fiinta, publicata de revista "Literatorul", condusa de Alexandru Macedonski. Isi va incepe cu adevarat cariera literara in revista "Sburatorul" sub indrumarea (si cu recomandarea) lui E. Lovinescu, unde va semna pentru prima oara cu pseudonimul Ion Barbu. Debutul in volum are loc tarziu, in 1930, prin Joc secund, al carui titlu initial este Ochian. Anterior, in 1921, poemul Dupa melci aparuse intr-o placheta ilustrata ca o carte pentru copii, ceea ce il nemultumeste pe Ion Barbu.

Relativ restransa prin numarul de poeme publicate, opera lui Ion Barbu este emblematica pentru modernitatea romaneasca, pe care o inscrie in marele model al modernitatii universale.

Invaluita de o legenda a "ermetismului", de o armura a incifrarii intarita de formatia de matematician a poetului, poezia barbiana, nu "ermetica" in sensul inaccesibilitatii ci "hermetica" prin dimensiunea ei ezoterica, initiatica, devine accesibila odata ce poetica, extrem de unitara si limpede exprimata a lui Ion Barbu, este cu adevarat inteleasa.

Impartita de exegeza lui Tudor Vianu in trei etape - "parnasiana", "bala-desca" si de pitoresc oriental si "ermetica" -, opera lui Ion Barbu este unitara prin dimensiunea sa de ritual orfic, de ceremonial initiatic vizand "cunoasterea neimpartita" a Marii Fiinte cosmice. Deoarece, de la Marele Eleusinii, poezie din prima perioada de creatie dedicata misterelor eleusine ca nunta cosmica, acest moment crucial din "Aventura Marii Fiinte" se regaseste in Riga Crypto si la pona Enigel sau Ritmuri pentru nuntile necesare. Versurile vor experimenta, in perioade diferite, forme de apropiere de acest mister al fiintei.

Inzestrand poezia cu o functie exploratorie, de cunoastere, nu rationala ci extatica - forma de cunoastere specifica ritualului pe care il descrie in poeziile Dezrobire, Umanizare - Ion Barbu cauta cai de acces diferite catre unul si acelasi sens revelatoriu (v., in acest, sens articolul Opera de arta conceputa ca efort de integrare, publicat in "Umanitatea", 1920, si republicat in volumul Ion Barbu, Poeme, Ed. Saeculum I. O., Bucuresti, 1997)